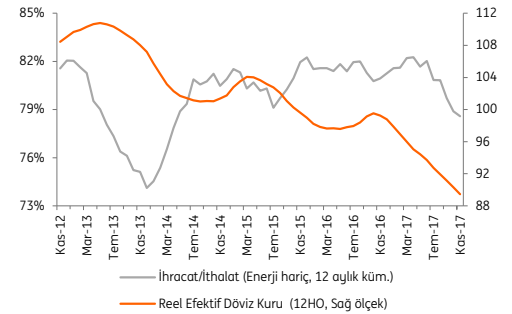
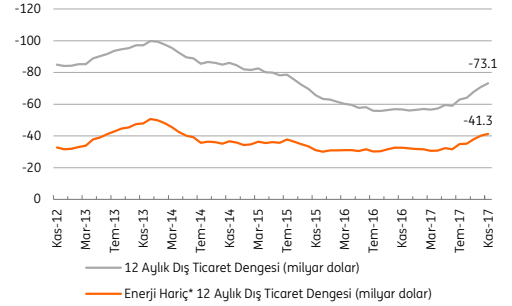

Gücünü koruyan ihracata rağmen ithalatta devam eden hızlı büyüme eğilimine bağlı olarak 12 aylık birikimli açık Kasım'da 73.1 milyar dolara yükseldi...

• Kasım ayında 6.3 milyar dolar gelen dış ticaret açığının ardından, 2017 genelinde dalgalı ama yukarı yönlü seyir izleyen 12 aylık birikimli dış ticaret açığı yükseliş eğilimini sürdürdü ve Ağustos 2015'ten bu yana gözlenen en yüksek değer olan 73.1 milyar dolara ulaştı. YY %21.3'lük (AA %-2.3) büyüme kaydeden ithalatta özellikle güçlü iç talebe bağlı olarak son beş ayda ciddi bir ivmelenme dikkat çekerken, 2017 genelinde güçlü seyreden ihracat büyümesi YY %11.2 (AA +%1.6) düzeyinde gerçekleşti. Böylece, ihracatın ithalatı karşılama oranı %68.1 ile aşağı yönlü eğilimini korudu. Özetle, bozulan net altın ticareti ve artan enerji ithalatı 2017'de genişleyen dış ticaret açığında önemli rol oynarken; çekirdek açık olarak tanımlanabilecek altın ve enerji hariç rakam da özellikle yılın 2. yarısında hızla yükselerek güçlenen iç talebin etkisini teyit etti.

• Geniş ekonomik gruplara göre, ithalatta altın ve enerji gibi ana kalemleri içeren ara (hammadde) mallarındaki YY %28.9'luk sıçrama esas belirleyici oldu. Ayrıca, 2017'nin ilk yarısında çift basamaklı oranlarla daralan ancak 2. yarıda artıya dönen sermaye malı ithalatında ılımlı artış eğiliminin sürdüğü dikkat çekerken, bu durum yatırım iştahında görece toparlanmanın korunduğunu ortaya koydu. Tüketim malları ise toplam ithalata %1.0 puanlık sınırlı bir katkı sağladı. En çok ticaret yapılan 20 fasıla göre ihracat tarafında, %32.6 daralan altın ve sınırlı düşüşler kaydeden pamuk ile sebze ve meyvelerden elde edilen bazı ürünler hariç diğer tüm fasıllarda artış gözlenirken, otomotiv ve demir & çelik ile kazan ve makineler en yüksek katkıyı sağlayan gruplar arasında başı çekti. İthalat tarafında ise, optik cihazlar hariç diğer tüm fasıllardaki büyüme eğilimi ithalat artışının genele yayıldığını gösterirken, hızlı artış eğilimini sürdüren enerji, demir & çelik, altın ve elektrikli araçlar toplam büyümeyi önemli ölçüde yükseltti. Ek olarak, 12 aylık birikimli net altın ticaretinin Haziran'da 2014 sonundan beri ilk defa negatife dönmelerinin ardından açığın sonraki beş ayda daha da büyümesi önceki iki yılda artıda olan net altın ticaretinin ardından bu yıl stokların yerine konmasının ticaret dengesini eksiye çevirdiğine işaret etti. Ortadoğu ve K. Afrika ülkelerinin, payı jeopolitik gelişmelerin etkisiyle gerilemeye devam ederek Kasım'da %24.6 olurken, AB ülkelerinin payı %49.1'e yükseldi. İhracat artışına en fazla katkıyı ülkeler arasında ABD, Hollanda, İspanya ve Almanya öne çıkarken, BAE ve Irak'a ihracatta gözlenen düşüş dikkat çekti.

• Önümüzdeki dönemde, TL'deki zayıflık ve iç talepte olası ivme kaybının dış ticaret açığına olumlu katkı sağlayacağını, enerji fiyatlarının ise belirleyiciliğini sürdüreceğini düşünüyoruz. Özetle, yapısal faktörlerden çok çevrimsel etkilerin yön çizeceğini söyleyebiliriz.

Dış Ticaret Özet Tablo

Milyar dolar	Oca-Kas 16		Oca-Kas 17		Değişim (YY%)
	Değer	Pay	Değer	Pay	
İHRACAT	129.7	100.0	143.2	100.0	10.4%
İTHALAT	180.2	100.0	210.7	100.0	16.9%
Sermaye (Yatırım Malları)	32.7	18.1	29.2	13.9	-10.6%
Ara (Ham madde) Malları	121.6	67.5	155.2	73.7	27.7%
Tüketim Malları	25.6	14.2	25.7	12.2	0.4%
Diğerleri	0.4	0.2	0.6	0.3	53.2%

İTHALAT	Oca-Kas 16	2016	Oca-Kas 17	YY puan
AB Ülkeleri (27)	39.1%	39.0%	36.3%	-2.7%
Kuzey Afrika Ülkeleri	1.6%	1.6%	1.8%	0.2%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	6.7%	6.9%	8.8%	2.1%
MENA Toplam	8.3%	8.5%	10.6%	2.3%

İHRACAT	Oca-Kas 16	2016	Oca-Kas 17	YY puan
AB Ülkeleri (27)	48.3%	48.0%	47.1%	-1.2%
Kuzey Afrika Ülkeleri	5.5%	5.4%	4.7%	-0.8%
Yakın ve Orta Doğu Ülke.	21.7%	22.0%	22.7%	1.1%
MENA Toplam	28.0%	27.4%	27.4%	-0.6%

Kaynak : TÜİK

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürünleri Dış Ticareti

	Oca-Kas'16		Oca-Kas'17		Değ (%)	Y (%)
	Değer	Pay	Değer	Pay		
Toplam İhracat	121.8	39.1%	134.4	39.1%		10.4%
Yüksek teknoloji	4.2	3.5%	5.1	3.8%		22.2%
Orta yüksek teknoloji	40.0	32.8%	46.2	34.4%		15.6%
Orta düşük teknoloji	34.8	28.6%	38.3	28.5%		10.2%
Düşük teknoloji	42.8	35.1%	44.7	33.3%		4.5%
Toplam İthalat	152.0	39.1%	171.8	39.1%		13.1%
Yüksek teknoloji	25.8	17.0%	25.7	14.9%		-0.5%
Orta yüksek teknoloji	68.5	45.1%	70.9	41.3%		3.4%
Orta düşük teknoloji	38.3	25.2%	55.7	32.4%		45.7%
Düşük teknoloji	19.4	12.7%	19.5	11.4%		0.9%

Kaynak: TÜİK

Muhammet Mercan

29.12.17

ING Bank Ekonomik Arařtırmalar Grubu

Muhammet Mercan

Bař Ekonomist

+ 90 212 329 0751

muhammet.mercan@ingbank.com.tr**AÇIKLAMA:**

Bu yayının, ING Bank A.ř. Ekonomik Araştırmalar Grubu tarafından, herhangi bir kullanıcının yatırım amaçları, finansal durumu veya araçları göz önünde bulundurulmaksızın, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Yayındaki bilgiler, yorumlar ve tavsiyeler yatırım danışmanlığı kapsamında olmadığı gibi, yatırım, hukuk veya vergi konusunda tavsiye niteliğinde de değildir; herhangi bir finansal aracı satın almak veya satmak için bir teklif veya talep de değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Bu yayında sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, ING Bank A.ř. bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. ING Bank A.ř. ve çalışanları bu yayının kullanımından kaynaklanan herhangi bir doğrudan, dolaylı veya bağlantılı zararın sorumluluğunu kabul etmemektedir. Aksi belirtilmediği müddetçe, görüş, öngörü veya tahminler belgenin yayımlanma tarihinde yazar(lar)ına aittir ve uyarı olmaksızın değiştirilebilir.

Bu yayının dağıtımını farklı ülkelerde kanun veya yönetmeliklerle kısıtlanmış olabilir; eline bu yayın geçen kişiler de bu tür kısıtlamalar hakkında bilgi almalı ve bunlara uymalıdır.

Bu rapor için telif hakkı koruması söz konusudur ve rapor ING Bank A.ř.'nin önceden alınmış açık onayı olmaksızın hiç kimse tarafından hiçbir gerekçeyle çoğaltılamaz, dağıtılamaz ya da yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır. Bu belgeyi üreten tüzel kişi (ING Bank A.ř.), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından yetkilendirilmiştir ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) tarafından da gözetilmektedir. ING Bank A.ř. Türkiye'de kurulmuş bir şirkettir (Ticaret Sicil No. 269682, İstanbul)..